

Anglizmi u medijima

Hržica, Helena

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Academy of Arts and Culture in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:251:778511>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-29**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Arts and Culture in Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU
ODSJEK ZA KULTURU, MEDIJE I MENADŽMENT
SVEUČILIŠNI PREDDIPLOMSKI STUDIJ MEDIJSKA KULTURA

Helena Hržica

ANGLIZMI U MEDIJIMA

ZAVRŠNI RAD

MENTOR:
dr. sc. Darija Kuharić, v. pred.

Osijek, 2020.

Sadržaj

1. Sažetak	22.
Summary	33. Ključne
riječi	44.
Uvod	55.
Anglizmi	66. Posuđenice, tuđice,
prilagođenice	87.
Mediji	98. Primjeri anglizma u
medijima	118.1.
gloriagram.hr	11
8.1.1. Boomeri chillaju: 'Rekla sam roditeljima da ne dolazi u obzir da izlaze iz kuće, ne žele me slušati	11
8.1.2. Kraj Kardashiana: što smo naučili od najpoznatije reality obitelji?	12
8.1.3. Retro workout puno je zabavniji od običnog vježbanja	14
8.1.4. gloriagram.hr zaključak	14
8.2. miss7.24sata.hr	15
8.2.1. miss7.24sata.hr zaključak	17
8.3. markething.hr	18
8.3.1. markething.hr zaključak	18
8.4. inchoo.hr	18
8.4.1. inchoo.hr zaključak	19
8.5. mojfaks.com	20
8.5.1. mojfaks.com zaključak	20
8.6. jutarnji.hr	20
8.6.1. POČEO PRAVI IMPEACHMENT Najviši američki diplomat optužio Donalda Trumpa: 'Vršio je pritisak na Ukrajinu da provede istragu koja bi njemu koristila	21
8.6.2. Slučajevi zlostavljanja maloljetnica ne smiju biti klikbejt, kao ni poligon za daljnji abuse	21
8.6.3. jutarnji.hr	23
9. Zaključak	2210.
Literatura	23

1. Sažetak

U završnom radu govori se o anglizmima, razlikama između posuđenica, tuđica i prilagođenica te na primjeru medijskih članaka objavljenih na različitim internetskim portalima prolazi se kroz medijske tekstove i utvrđuje količina anglizama koji se pokušavaju zamijeniti hrvatskim riječima tako da se cijela rečenica prevodi na hrvatski. Također se govori o pisanim medijima, odnosno portalima te njihovoj podložnosti anglizmima i o tome je li moguće zamijeniti svaki anglizam u medijima adekvatnom hrvatskom riječi ili u nekim slučajevima je bolje ne prevoditi već ostaviti posuđenicu.

2. Summary

In this paper anglicisms will be discussed along with differences between differences between borrowed words, foreign words and adaptations, as well as several media articles from different internet portals while we walk through the texts and provide examples of English words that are used in media. Furthermore, the sentences containing English phrases or any anglicism will try to be translated to Croatian so we can see if there is a possibility of translating and using only Croatian words in Croatian media or if there are some cases in which it is better to borrow words and use anglicisms.

3. Ključne riječi

Ključne riječi: anglizmi, posuđenice, mediji

Key words: anglicisms, borrowed words, media

4. Uvod

U ovom završnom radu govorit će se o tome što su anglizmi kako oni dolaze do nas te o jezičnom posuđivanju te o utjecaju koje jezično posuđivanje ima na hrvatski jezik, posebice u medijima. U hrvatskim medijima i govoru, mlađa populacija sve više rabi anglizama, točnije rečeno riječi engleskog jezika koje nisu prilagođene hrvatskom: *shopping, shopping lista, spam, luzer, brand, event,...* ili su dijelom prilagođeni: *imidž, biznis, džez, džin,...*

Primjeri engleskih riječi koje su uz svoje izvorno značenje razvile i neka nova engleskom jeziku nepoznata značenja pojavljuju se u publicističkom stilu i u razgovornom jeziku, najčešće u razgovornoj komunikaciji mladih ljudi urbanih sredina (Nikolić-Hoyt 2005).

Cilj ovoga rada je objasniti jezično posuđivanje, razliku između tuđica, posuđenica i prilagođenica na primjerima anglizama u hrvatskome jeziku u medijskom izražavanju.

U prošlosti hrvatski je jezik ponajviše posuđivao od jezika koji su mu u tome trenutku bili politički nametnuti, a to je posebice ovisilo o regiji. U Slavoniji u povijesti na hrvatski jezik ponajviše su utjecali njemački, mađarski i turski; što se u to vrijeme smatralo posuđenicama. Na obali je u hrvatski jezik ponajviše ulazio talijanski.

Drugo razdoblje, od ranih devedesetih godina dvadesetog stoljeća donosi mnoštvo neadaptiranih i neintegriranih riječi, koje posredstvom različitih audiovizualnih i računalnih medija prodiru u sve stilove suvremenog hrvatskog jezika (Nikolić-Hoyt 2005:203).

Kako se u novinarstvu i izvješćivanju u medijima treba koristiti standardni hrvatski jezik, poželjno je da se on što manje mijenja jer u tome slučaju svi medijski tekstovi su razumljivi svojoj mogućoj publici.

Fokus ovoga rada jest prikazati anglizme koji se pojavljuju na medijskim portalima te procijeniti njihovu učestalost kao i njihovu mogućnost zamjenom s hrvatskim riječima i/ili frazama koje odgovaraju anglizmu.

5. Anglizmi

Anglizmi ili anglicizmi su riječi engleskog podrijetla koje su prepoznatljive u svakodnevnom govoru i pisanim oblicima pa se tako i često pojavljuju u medijima. Kako engleski jezik ima korijene u latinskome, nije neobično što zapravo brojni anglizmi imaju svoje korijene također u latinskome jeziku. Većinom se anglizmi koriste za računalne izraze koji su vezani uz ubrzani napredak tehnološki i računalni napredak pa se tako ponajveći dio anglizama može naći upravo vezano uz računala ili tehnologiju kao što su na primjer:

- Hard disk – tvrdi disk
- Kompjuter – računalo
- Software – softver; programska podrška
- Folder – mapa
- Itd.

Također zbog utjecaja društvenih mreža anglizmi i amerikanizmi se sve češće javljaju u govoru mladih, ali isto tako i u glavnim medijima kojima smo okruženi (npr. HRT-ovo korištenje riječi *rating* u nazivu svoga priloga – HRejting).

U drugim primjerima svakodnevnih anglizama možemo pronaći čak i direktan prijevod s engleskog na hrvatski što ne zvuči jednako dobro kao što bi zvučalo, kada bi se koristila hrvatska fraza, kao što je na primjer: *what is important is*, često se uzima direktan prijevod *ono što je važno je*, kada bi zapravo u hrvatskome jeziku bilo dovoljno reći *važno je*. Kod direktnih prijevoda s engleskoga na hrvatski može se doći i do toga da *imala sam osjećaj*, umjesto *osjećala sam*.

Često korišteni anglizmi u medijima bili bi *e-mail*, *influencer*, *viralno*, *support*,... nameće se pitanje koriste li se anglizmi isključivo kako bi se privukla pažnja na novinarski tekst ili zato što ne postoji adekvatan prijevod?

Nekada anglizmi nisu dovoljno dugo u hrvatskome jeziku kako bi se razvile i uvriježile prave inačice na hrvatskome pa se onda dogodi da prevodimo po kontekstu rečenice, a ne po onome što zapravo određeni anglizam znači. Ovo s druge strane može biti dvosjekli mač, jer ako se neki izvorni engleski oblici zadrže u hrvatskome jeziku prije no što im se nađe hrvatska verzija, oni se mogu ukorijenjeni u naš jezik. Stoga je potrebno poznavati treba znati razliku između posuđenica, tuđica,...

5.1. Amerikanizmi kao poseban oblik anglicizama

Amerikanizmima se smatraju oblici anglizama nastali od američkog engleskog i riječi koje su karakteristične za Sjedinjene Američke Države kao što su na primjer: *gangster*, *džez*, *koka-kola*, *kakao*, *koktel*,...

6. Posuđenice, tuđice, prilagođenice

Prema Međeral Krešimiru posuđenicama se smatraju riječi stranog podrijetla i uključuju najmanje dva jezika, odnosno jezik primalac i jezik davalac. Također Međeral tvrdi da su tuđice riječi koje se prilagođavaju jeziku primaocu (pravopisno i gramatički), no i dalje se može vidjeti da nisu hrvatske riječi prema fonologiji te ih u hrvatskome prepoznajemo po netipičnim skupovima suglasnika kao što je na primjer *biznis*, *menadžer*, *imidž*,... (Međeral Krešimir: Hrvatski jezik: Jezične bakterije – pomagači ili štetocine u jezičnome organizmu? 2016.)

Nadalje, Međeral iznosi kako kada se tuđice apsolutno prilagode jeziku primaocu postaju prilagođenicama, a ovoj skupini zapravo pripada najveći broj stranih riječi u nekome jeziku. Kao posljednju vrstu Međeral navodi usvojenice gdje se riječi potpuno uklapaju u jezik primaoca da govornici ne znaju da se radi o stranoj riječi, već o hrvatskoj riječi koja se koristi godinama, desetljećima pa i stoljećima, a daje nam za primjer boja što dolazi od turskog boya. (Međeral 2016.)

Anglizmi su posuđenice engleskog jezika, koje se posebice razvijaju u zadnjih sedamdesetak godina od trenutka kada se engleski jezik počinje smatrati svjetskim jezikom te nastavlja kako su anglizmi izrazito mnogobrojni u tehničkom i informatičkom području, suvremenoj ekonomiji, pravu i političkom nazivlju, sportu i popularnoj kulturi. (Međeral 2016.)

7. Mediji

Medijima se smatraju sva komunikacijska sredstva, dok se masovnim medijima smatraju mediji masovnog komuniciranja što može biti javno, indirektno ili disperzivno. Prema Denisu McQualiju postoji sedam uvjeta masovnih medija, a to su: usmjerenost na mnogobrojnu publiku, javnost i otvorenost prema svima, publika i primatelji na različitim mjestima i različitim uvjetima, istodobno dopijeva do velikog broja ljudi, odnosi između komunikatora i publike, primatelj masovnih komunikacija su pojedinci ujedinjeni u masu zajedničkim interesima i sličnim ponašanjem.

U sredstvima masovne komunikacije ubrajaju se: knjige, novine, časopisi, *bilbordi*, poster, filmovi, televizija, internetske stranice pa čak i *mailing* liste.

Novinarstvo je interdisciplinarna društvena znanost koja se bavi proučavanjem, prikupljanjem i distribucijom informacija, a ono nastaje sintezom komuniciranja, zakonitosti ljudskog mozga u javnoj komunikaciji i sociologijom novinarstva.

Iako u novinarstvu postoje profesionalni standardi (nepriistranost, točnost, objektivnost, uravnoteženo izvještavanje) postoje članci s privlačnim naslovima i najavama (što može biti i na engleskom *Impeachment Donald Trumpa*) ili postoji mogućnost korištenja „nultog govora“ gdje se ne prenosi količina informacija za koju se ostavlja dojam da je stečena.

Kako bi medijski tekst bio što točnije i bolje napisan jer je sam tekst temelj dobrog izvještavanja, koristi se metoda 7C, odnosno ispravnost (correctness), dosljednost (consistency), jezgrovitost (concisely), konkretnost (concreteness), jasnoća (clearness), koherentnost (coherence) i kreativnost (creativity). 7C napisao je Scott M. Cutlip.

U pisanju u medijima koristi se novinarsko-publicistički stil pisanja koji je jedan funkcionalnih stilova pisanja unutar hrvatskoga jezika. Novinsko-publicistički stil smatra se najsloženijim funkcionalnim stilom, a za njega postoje dva vida realizacije: govor i pisani mediji. Ostali stilovi su: razgovorni stil, znanstveni stil, književni stil i administrativni stil.

Kako bismo dobili bolju predodžbu o temi završnog rada završni rad, pratila sam internetske članke koji su se objavljivali prije i za vrijeme pisanja završnog rada. Iz prikupljenih podataka može se zaključiti da niti jedna specifična vrsta teksta, odnosno medijski žanr ili žanr vijesti, nije isključen od pojavljivanja anglizama.

Anglizmi su dakako češći u *lifestyle* tekstovima te posebice na stranicama koje su isključivo vezane uz ljepotu i savjete, a namijenjene su isključivo ženama (npr. gloriaglam.hr ili članak

Jutarnjeg lista koji govori o horoskopu). Veliki dio članaka s dosta anglizama napisani su za vrijeme karantene kada su se i u audio vizualnim medijima pojavljivali anglizmi u govoru političara (tadašnja ministrica Divjak je u jednom od svojih intervjua govorila o *lockdownu* – izolacija, potpuno zaključavanje).

8. Primjeri anglizma u medijima

Anglizmi su zastupljeni u svim vrstama medija. U ovom završnom radu proučavala sam zastupljenost anglizama u online člancima na različitim portalima. Na primjeru koje sam pronašla u internetskim člancima gloriagram.hr, inchoo.hr, mojfaks.com, miss7.24sata.hr, jutarnji.hr i markething.hr analizirala sam anglizme na koje sam naišla te prevesti rečenice na način na koji smatram da bi više odgovaralo mediju i žanru vijesti u kojemu se nalazi i što prenosi. Ne pišu se svi članci jednako, kao ni vijesti za sve medije, najbitnije je uzeti u obzir kome je članak namijenjen i hoće li ga ciljana grupa razumjeti.

8.1. gloriagram.hr

S internetskog portala gloriagram.hr odlučila sam uzeti tri članka posvećena lifestyle. Odabrala sam članke gdje se u naslovu već pojavljuju anglizmi: „Boomeri chillaju: ‘Rekla sam roditeljima da ne dolazi u obzir da izlaze iz kuće. Ne žele me slušati’“, „Kraj Kardashiana: što naučili od najpoznatije reality obitelji?“ i „Retro workout puno je zabavniji od običnog vježbanja.“ Prema naslovima već se ukazuje na neke anglizme koji će se provlačiti kroz tekst članka.

8.1.1. *Boomeri chillaju: 'Rekla sam roditeljima da ne dolazi u obzir da izlaze iz kuće, ne žele me slušati'*

Na primjeru prvoga teksta: „Boomeri chillaju: 'Rekla sam roditeljima da ne dolazi u obzir da izlaze iz kuće. Ne žele me slušati'“ u naslovu se nalazi riječ boomer, koja zapravo dolazi od naziva generacije Baby boomer (ljudi rođeni u periodu između 1946. i 1964. godine), njih je slijedila *Generacija X* (ljudi rođeni u vremenskom periodu između 1965. i 1980.) koji se u tekstu zapravo ne spominju već se zato spominje sljedeća generacija *Milenijalci – Generacija Y* (rođeni u vremenu između 1981. i 1996. godine).

Autorica koja piše tekst, piše ga iz perspektive *milenijalke* koja brani svojim *boomer* roditeljima izlazak iz kuće za vrijeme karantene. U naslovu imamo i riječ *chillaju* koja se može prevesti na mnoge načine, no u svome prijevodu ovoga naslova odlučila sam se za „*Baby boomeri su opušteni: 'Rekla sam roditeljima da ne dolazi u obzir da izlaze iz kuće. Ne žele me slušati'*“. Nisam napravila veliku zamjenu, posebice ne u spomenu *boomera*, već sam samo dodala puni naziv generacije, no riječ *chillaju* je izbačena iz ovog konteksta. Sljedeći primjer u istom tekstu je „*Boomeri su uzeli chill pill, a milenijalci se živciraju i većina nas nije bila spremna da preuzme*

roditeljsku ulogu – prema svojim roditeljima.“, što bi s mojim prijevodom zvučalo „*Baby boomeri* su se smirili, dok *milenijalci* se živciraju i nespremno preuzimaju roditeljsku ulogu i to prema svojim roditeljima.“ Opet nije izbačeno *baby boomer*, a ni *milenijalci* jer u ovom kontekstu teksta to odgovara, no *chill pill* je bespotreban anglizam koji se može zamijeniti nekolicinom hrvatskih riječi. „Prije 15 godina ona je meni govorila da nemam što raditi u gradu po kavama, a ja sam nerijetko imala spreman odgovor, zajedljiv, jako pametan i *borderline* bezobrazan.“ U ovoj rečenici očigledan anglizam koji nije ni promijenio svoj engleski oblik da lakše upadne u rečenicu jest *borderline*, stoga bi ova rečenica glasila: „Prije 15 godina ona je meni govorila da nemam što raditi u gradu po kavama, a ja sam nerijetko imala spreman odgovor, zajedljiv, jako pametan i koji je graničio s bezobrazlukom.“ Možda u ovome slučaju hrvatska riječ ne ostavlja toliki utjecaj kao što je anglizam, ali postoji riječ koju imamo i koristimo umjesto *borderline*. „Kao i dobar dio ljudi, zdrava sam i nisam u rizičnoj skupini, ali zato imam roditelje koji jesu – osim godina, kronični bolesnici, što ne znači da su ozbiljno bolesni, ali imaju prethodna stanja zbog kojih bi zaraza COVID-19 virusom za njih bila iznimno ozbiljna, ako ne i *fatalna*“, riječ fatalno bismo u teoriji mogli ostaviti jer je prešao granicu anglizma u internacionalizam, ali ipak sam prevela ovu rečenicu: „Kao i dobar dio ljudi, zdrava sam i nisam u rizičnoj skupini, ali zato imam roditelje koji jesu – osim godina, kronični bolesnici, što ne znači da su ozbiljno bolesni, ali imaju prethodna stanja zbog kojih bi zaraza COVID-19 virusom za njih bila iznimno ozbiljna, ako ne i kobna“

8.1.2. *Kraj Kardashiana: što smo naučili od najpoznatije reality obitelji?*

Drugi članak koji sam odabrala naziva je: „Kraj Kardashiana: što smo naučili od najpoznatije *reality* obitelji?“, iako u naslovu pronalazimo anglizam *reality*, osobno ga ne bih prevodila jer se odnosi na vrstu i žanr televizijske emisije kojoj spada i *Keeping Up With the Kardashians* na koju se autorica teksta i poziva u samom naslovu. No, već u sljedećem paragrafu se spominje „Najgledaniji i najuspješniji *reality show* svih vremena se prestaje snimati.“ u kojoj bi se *show* mogao zamijeniti emisijom ili ostati kako jest napisan kao *show*, no ipak bih tu rečenicu prevela kao „Najgledanija i najuspješnija televizijska *reality* emisija svih vremena se prestaje snimati.“ Promjenom imenice uslijedila je i promjena roda pridjeva koji opisuju emisiju.

„Jutros me u *chatu* s prijateljicama dočekala šokantna vijest: nakon 14 godina i 20 sezona, *reality show* „*Keeping Up With the Kardashians*“ je gotov.“ Chat je anglizam koji još uvijek u hrvatskome jeziku nije pronašao odgovarajuću zamjenu, iako ga koristimo svakodnevno, stoga

moj prijevod glasi: “Jutros me u razgovoru s prijateljicama dočekala šokantna vijest: nakon 14 godina i 20 sezona, reality emisija „Keeping Up With the Kardashians“ je gotova.“ Ponovo zbog promjene imenice iz *show* u emisija došlo je do promjene u glagolu. „Vjerojatno je da će svaka, ili barem neke od njih imati svoj *spin-off*, ali čak i da prestanu snimati *showove*, novaca imaju dovoljno za idućih deset života, a on se još gomila zahvaljujući poslovima koje su pokrenule u međuvremenu.“ U ovoj rečenici postoji riječ *spin-off* koja u hrvatskom jeziku nema prijevod, a odnosi se na emisije koje dolaze prije ili poslije, često radnjom, glavne emisije što je u ovom slučaju „Keeping Up With the Kardashians“, no zato riječ *showove* po mom mišljenju treba biti prevedena te bi rečenica zvučala: „Vjerojatno je da će svaka, ili barem neke od njih imati svoj *spin-off*, ali čak i da prestanu snimati emisije, novaca imaju dovoljno za idućih deset života, a on se još gomila zahvaljujući poslovima koje su pokrenule u međuvremenu.“

„Najmlađa Kylie bila je još maloljetna kad je povećala usne, ali je zato od svog *beauty brenda* zaradila milijardu dolara.“, *beauty brend* opet je nešto za što u potpunosti nemamo svoj adekvatan prijevod, ali umjesto *brenda* možemo reći *marka*, što je više hrvatski: „Najmlađa Kylie bila je još maloljetna kad je povećala usne, ali je zato od svog *beauty* marke zaradila milijardu dolara.“ „Lateks haljine prije su bile *trashy*, baš kao i biciklističke hlačice koje se nose na *barely there* sandale i bundu - danas svi pokušavaju "izvući" taj *look*.“ U ovoj rečenici upotrebljeno je nekoliko anglizama i samih engleskih riječi od kojih se sve ne mogu prevesti: „Lateks haljine prije su bile *trashy*, baš kao i biciklističke hlačice koje se nose na jedva tamo sandale i bundu - danas svi pokušavaju "izvući" taj stil“ „Možda zvuči nevjerojatno, ali *contouring* kao tehnika šminkanja jest postojao prije Kim, no ona ga je popularizirala jer se dotad rijetko kad koristio.“ Ovdje, kao i kod najmlađe Kylie događa se da ne postoji adekvatna hrvatska riječ već da koristimo riječ koja zvuči i izgleda više hrvatski nego sama engleska riječ: „Možda zvuči nevjerojatno, ali konturiranje kao tehnika šminkanja jest postojao prije Kim, no ona ga je popularizirala jer se dotad rijetko kad koristio.“

„Prije toga lansirala je svoje *emojije* i mobilnu igricu, a nedavno i liniju donjeg rublja koje oblikuje tijelo.“ Kim je bila začetnica mnogih stvari pa tako i personaliziranih smajlića, odnosno malih ikonica na pametnim telefonima koje ju predstavljaju: “Prije toga lansirala je svoje smajlice i mobilnu igricu, a nedavno i liniju donjeg rublja koje oblikuje tijelo.“ „Također, ni *selfie* ne bi danas bio što jest da nije bilo Kim.“ *selfie* se prevodi kao sebić, pogledajmo kako bi ova rečenica

izgledala s tim prijevodom: „Također, ni sebić ne bi danas bio što jest da nije bilo Kim.“ „Budimo realni, ni *influenceri* diljem svijeta ne bi danas bili to što jesu da nije bilo Kardashiana.“ zamjena za riječ *influencer* koja se sve češće pojavljuje i u medijima: „Budimo realni, ni utjecajni diljem svijeta ne bi danas bili to što jesu da nije bilo Kardashiana.“

8.1.3. *Retro workout* puno je zabavniji od običnog vježbanja

Zadnji članak s portala gloriagram.hr jest „*Retro workout* puno je zabavniji od običnog vježbanja.“ Ponovo u naslovu nalazimo na anglizam, retro je internacionalizam, no kako workout nije, naslov bi mogao glasiti: „Retro tjelovježba puno je zabavnija od običnog vježbanja.“ to bi u ovome kontekstu omogućilo široj publici razumijevanje ovoga članka, jer dio populacije ne govori engleski jezik, posebice što se kasnije članak se nadovezuje s „Predlažemo ono na *old-school* način.“, odnosno „Predlažemo ono na staromodan način.“

Kroz članak se provlači riječ *workout* u različitim slučajevima, čak i kada se govori o video tjelovježbama (u članku: *video workout*). „Poznato je to desetljećima, a prije nego što smo se upoznali s *Instagram fitness* trenerima, *health influencerima* i cijedenim sokovima od celera, postojala je video kultura vježbanja koja je na to upućivala.“ *fitness* je anglizam koji ćemo prevesti, a *Instagram* je naziv aplikacije te ni to se ne prevodi, no *health influenceri* se mogu prevesti: „Poznato je desetljećima, a prije nego što smo se upoznali s *Instagram* trenerima kondicije, zdravstvenim utjecajnicima i cijedenim sokovima od celera, postojala je video kultura vježbanja koja je na to sve upućivala.“

gloriagram.hr je vrsta portala namijenjena uglavnom ženskoj publici koja se zanima životnim stilom i onime što se novo događa u Hollywoodu. Zbog točno ciljane publike koja razumije način pisanja i kojoj takav način odgovara toga može u svojim člancima i objavama imati veću količinu anglizama. To je najčešći slučaj s *lifestyle* blogovima i portalima.

Na primjeru prvoga članka čini se da autorica više razgovara sa svojim vršnjacima *milenijalcima*, nego što piše članak. Kao drugi primjer ženskog *lifestyle* navodimo primjer uzeti miss7 od 24sata.

8.2. miss7.24sata.hr

U miss7.24sata.hr promatrati ćemo samo jedan članak poznate hrvatske utjecajnice Andreje Andrassy.

U ovome članku ne pronalazimo anglizme u samom naslovu koji glasi: „Izmišljene informacije o životu: Ovi horoskopski znakovi imaju najgore izolacijske šiške i najveću zalihu kvasca“ što na prvi pogled se čini kao obećavajući članak, iako se radi o horoskopu u kojega je sama autorica skeptična. „I dalje se sjećamo informacije ad nitko normalan ne shvaća horoskop preozbiljno?“ Gotovo svaki horoskopski znak ima jedan anglizam.

No, počnimo od početka „*Btw*, banana na španjolskom se kaže „plátano“ ako je nekoga zanimalo iako svi znamo da nikoga nije – može se reć i banana, banano, cambur i guineo, što nisu nepotrebne informacije nego sad već u CV možete napisati „*fluent in Spanish*“ – tko zna kakve ćete još pametne stvari za život naučiti do kraja ovog druženja“, *btw* je akronim za *by the way*, odnosno: „Usput rećeno, banana na španjolskom se kaže „plátano“ ako je nekoga zanimalo iako svi znamo da nikoga nije – može se reć i banana, banano, cambur i guineo, što nisu nepotrebne informacije nego sad već u CV možete napisati da ste tečan govornik španjolskog – tko zna kakve ćete još pametne stvari za život naučiti do kraja ovog druženja:“ te članak nastavlja sa „*Spoiler alert*: nikakve.“ Ova rećenica se nažalost ne može prevesti s engleskoga, jer na hrvatski možemo prevesti samo kontekst te rećenice: „Upozorenje od uništavanja iznenađenja u ostatku teksta: Nikakve.“ Neosporno je da se fraza *spoiler alert* koristi sve češće, kada razgovaramo o novim filmovima, serijama ili knjigama, kako bismo upozorili svoje prijatelje koji ih još nisu pogledali ili pročitali ono o čemu pričamo da im kažemo „da nas ne slušaju“ jer ćemo im otkriti nešto što se događa u radnji onoga o čemu pričamo. Upravo iz ovoga razloga nakon premijera filmova mnogi izbjegavaju internet, jer je to često mjesto objavljivanja bez upozorenja *spoiler alert*.

Slijedi primjer: „Plus, koliki silni ljudi su naučili reć „dónde está la biblioteca“ i radit *banana bread*.“ uz španjolsku frazu rabi se izraz *banana bread* koji se može prevesti na hrvatski: „Plus, koliki silni ljudi su naučili reć „dónde está la biblioteca“ i radit banana kruh“. Banana se piše isto na hrvatskom i na engleskom, no ipak imamo prijevod za *bread* te ako uz banana napišemo kruh automatski čitamo banana na hrvatskom, bez engleskog naglaska. Kako naziv teksta glasi o tome koji će zodijski znak izaći iz karantene sa šiškama ispod svakog znaka autorica piše: „Šanse da imaš *homemade* šiške:...“ te tu autorica piše za svaki pojedini znak horoskopa kolike su šanse da ima *homemade* šiške. *Homemade* nije hrvatska rijeć već ju možemo zamijeniti sa: „Šanse da imaš šiške kućne izrade:...“, iako to je točan prijevod, nije doslovan te nemamo drugaćiji i ispravniji prijevod od toga.

U pojedinim tekstovima za određene znakove autorica koristi još izraza koje se mogu naći i u drugim člancima, no postoje hrvatske inačice tih riječi: „Nakon izolacije falit će ti život u kojemu su svi planovi otkazani po *defaultu*, bez da moraš izmišljati vlastite razloge.“ Sporna riječ koju možemo pronaći i na mobitelu jest *default (settings)*, no ipak i ako je mobitel podešen na Hrvatsku biti će prevedeno u tvorničke postavke, no u ova rečenica bi zvučala: „Nakon izolacije će ti nedostajati život u kojem su svi planovi otkazani po normi, bez da moraš izmišljati vlastite razloge.“ U idućoj rečenici opet se pojavljuje društvena mreža *Instagram* koju nećemo prevoditi, jer je to naziv društvene mreže: „Sljedeći i možda najvažniji zadatak – „svi me stalno pitate kako pripremam hrenovke“ *cooking show* na *Instagramu*“, kao i u primjeru gloriaglam.hr za članak vezan uz Kardashian obitelj opet se pojavljuje riječ *show* za koju imamo prijevod: „Sljedeći i možda najvažniji zadatak – „svi me stalno pitate kako pripremam hrenovke“ kulinarska emisija na *Instagramu*.“

Za idući znak horoskopa autorica piše: „Izolacija“ zvuči jako negativno i *restriktivno*, puno ljepše je reć dezinfekcijski *wellness*.“, *wellness* je jedna od onih riječi koje jednostavno ne prevodimo jer su kao takve našle mjesto u našem jeziku i zadržavamo njihov oblik.

Iduća rečenica u kojoj se pojavljuje anglizam jest: „Vrijeme nakon izolacije će za tebe biti vrlo povoljno – kao jedini pripadnik horoskopa koji se nije posvađao s barem jednom osobom na internetu, imat ćeš puno manje neugodnih susreta od nas ostalih koji smo *unfriendali* svakog tko je preglasno disao na *Facebooku*.“ U ovoj rečenici *Facebook* je opet naziv društvene mreže te njega ne prevodimo, no imamo riječ *unfriendali* koju ćemo prevesti: „Vrijeme nakon izolacije će za tebe biti vrlo povoljno – kao jedini pripadnik horoskopa koji se nije posvađao s barem jednom osobom na internetu imat ćeš puno manje neugodnih susreta od nas ostalih koji smo obrisali s liste prijatelja svakog tko je preglasno disao na *Facebooku*.“ Ovu riječ ne možemo jednostavno zamijeniti jednom riječi koja bi odgovarala kontekstu rečenice jer je hrvatski prijevod odljubiti se, već ćemo ju prevesti u duhu našega jezika, dakle ukloniti nekog kao prijatelja s liste prijatelja na određenoj društvenoj mreži, u ovome kontekstu konkretno *Facebooku*.

„Španjolski ujutro, pa kućni trening, pa *Skype* sastanak koji je mogao biti *mail* ali ovako ti je draže jer u mailu nitko ne čuje kako pravilno izgovaraš „graTHias“, pa ručak, pa serija, pa knjiga pa skincare rutina i već praktički mañana kad ćeš pronać nove hobije i zaboravit na stare.“ Riječ je o rečenici s više anglizama. Na primjer: *Skype* nećemo uopće prevesti jer je to naziv za program

za brzo internetsko dopisivanje i video pozive, ali ćemo prevesti *mail* i *skincare*: „Španjolski ujutro, pa kućni trening, pa *Skype* sastanak koji je mogao biti putem e-pošte, ali ovako ti je draže jer preko e-pošte nitko te ne čuje kako pravilno izgovaraš „graTHias“, pa ručak, pa serija, pa knjiga, pa rutina brige o koži i već je praktički mañana kad ćeš pronać nove hobije i zaboraviti na stare.“ Iako na engleskom *mail* može označavati i regularnu poštu u ovome kontekstu znamo da se odnosi na e-poštu jer se često u razgovornom stilu hrvatskoga jezika koristi *mail* kao zamjena zbog jezične ekonomije za e-poštu.

[miss7.24sata.hr lifestyle](http://miss7.24sata.hr/lifestyle) je portal koji je namijenjen ženskoj publici, a autorica većeg broja kolumni je prethodno spomenuta piše upravo poznata hrvatska utjecajnica Andrea Andrassy, koja u svojim objavama na društvenim mrežama i medijima voli koristiti engleske izraze. Kolumnistica je kao utjecajnica razvila način pisanja koji odgovara ne samo ženskoj publici, već i mlađoj populaciji te tako stječe još više na popularnosti. Samu sebe predstavlja kao “obična gradska cura” (Andrassy A.: Dnevnik gradske cure, 2015.) te želi da se poistovjećujemo s njom i zbog toga u svojim kolumnama koristi jezik koji se čuje u govoru mlađe populacije, ali istodobno sve više i u audiovizualnim medijima.

8.3. markething.hr

Na internetskoj stranici markething.hr sam objavljen je članak koji je vezan uz *emojije*. Naziv ovoga članka jest: „*Emoji* – jezik digitalnog doba“, koji možemo prevesti kao: „Ikonicke – jezik digitalnog doba“ što u svakom slučaju ne ostavlja dojam istog onoga na što pomislimo kada čujemo ili pročitatmo riječ *emoji*.

Analiza teksta odnosi se samo na podnaslove: „Razlika između *emojia* i *emotikona*“, gdje hrvatski prijevod bio bi apsolutno suvišan i svaki pokušaj rezultirao bi kao: „Razlika između piktografa i jednostavnih izraza lica stvorenih na tipkovnici“. U ovome kontekstu bilo bi bolje da se ono ne prevodi, jer u svakome slučaju sam tekst članka objašnjava što su to *emojiji* i *emotikoni*. „*Unicode standard*“ odnosi se na „*Unikod standard*“, no nije pogreška ostaviti *Unicode* napisan na način na koji jest jer to je naziv standarda koji se koristi za primjenu i izradu *emojija*. „*Emoji* su isprva bili dostupni kao zasebne aplikacije gdje su korisnici jednostavnim *copy – pasteom* dodavali ikone u tekstove, poruke ili *e-mailove*.“ Iako se *copy – paste* strategija danas uvelike koristi na računalima, ali i pametnim telefonima, na hrvatskom bismo to jednostavno napisali:

„*Emoji* su isprva bili dostupni kao zasebne aplikacije gdje su korisnici jednostavnom kopiraj – zalijepi metodom dodavali ikone u tekstove, poruke ili e-poštu.“

Ono što se može primijetiti iz svih dosadašnjih članaka je učestalo korištenje riječi *e-mail*, *mail* i *emoji* pa tako ni ovaj tekst nije izuzetak. Kako je tekst isključivo fokusiran na *emojije* te donosi njihovu definiciju, ne čudi brojnost njihovog pojavljivanja u tekstu.

8.4. inchoo.hr

Internetska stranica inchoo.hr je stranica tvrtke Inchoo koja organizira tečajeve vezane uz PHP programiranje i izrađivanje internetskih stranica za druge kompanije.

Naslov jednog od mnogih članaka s mnoštvom anglizama jest: „Želiš biti PHP developer u Inchoou, a ne znaš od kuda krenuti učiti i koja razina znanja ti je potrebna? Onda će ti dobro doći ovaj vodič!“ kao i u mnogim drugim tekstovima koji su vezani uz informatiku ili tehnologiju ovdje se anglizmi koriste u jeziku struke kao riječi za koje još uvijek nije pronađen odgovarajući prijevod. U samom naslovu susrećemo se s takvom riječi: „Želiš biti PHP programer u Inchoou, a ne znaš od kuda krenuti učiti i koja razina znanja ti je potrebna? Onda će ti dobro doći ovaj vodič!“

„Ako želite graditi karijeru u *web developmentu*, uz učenje programskih jezika svakako je potrebno poznavati osnove baza podataka te imati razumijevanja kako *web* funkcionira.“ *Web* nije isto što i internet, internet je spoj svih *Webova* (mreža) u nešto puno veće, stoga članak kaže da se izrađuju *web* stranice, a ne internet stranice, tako da ne možemo prevesti *web* kao internet: „Ako želite graditi karijeru u izradi mrežnih stranica, uz učenje programskih jezika svakako je bitno poznavati osnove baza podataka te imati razumijevanja kako mreža funkcionira.“ Korištenje izraza mreža umjesto svakog izraza *web* oduzima na kontekstu mrežnih stranica. Podnaslov koji se nalazi u tome članku jest „*Linkovi*:“ što bi zapravo trebalo biti „*Poveznice*:“. Nadalje, članak nastavlja: „Iako posao *backend developera primarno* uključuje rad na server strani, potrebno je bar osnovno znanje HTML-a i CSS-a.“ Postoje dvije vrste *developera*, a to su: *backend* i *frontend*. Prema nazivu i opisu s portala možemo zaključiti da *frontend developeri* rade na onome što mi zapravo vidimo na internetskim stranicama, dok *backend developeri* rade „iza kulise“ te njihov rad zapravo ne vidimo. „Iako posao pozadinskog programera isključivo uključuje rad na strani servera, potrebno je imati barem osnovno znanje HTML-a i CSS-a.“ Riječ *primarno* nije bila nužna za prevesti, no zajedno s *backend developer* postizao se smisao zagušenosti „teškim i velikim“ riječima. „*Tipove*

podataka, *primary/foreign/unique keys*, kaskade i indexe u bazi podataka.“ U ovoj rečenici ne moramo prevesti *primary* na osnovno, već možemo koristiti i primarno, ali ćemo prevesti što sve možemo: „Vrste podataka, osnovne/različite/strane tipke, kaskade i indekse u bazi podataka.“

U ovakvoj vrsti tekstova anglizmi će biti prisutni, jer se *web development* još uvijek razvija, kao i sama računala *hardverski* i *softverski*. Računala i tehnologija su nešto u što se ulaže i što se svakodnevno razvija, a jeziku treba neko vrijeme da taj razvoj počne pratiti.

8.5. mojfaks.com

Primjer teksta objavljenog na portalu mojfaks.com sadrži anglizam samo u naslovu: „Studenti bacili „*hejt*“ na peticiju maturanata:“Ionako nemaju pametnijeg posla nego učiti, a i matura je prelagana...““

mojfaks.com za razliku od nekih drugih portala može dopustiti anglizam u naslovu jer su mu ciljana publika studenti i srednjoškolci koji su na završetku svog srednjoškolskog obrazovanja. „Studenti izrazili svoje nezadovoljstvo peticijom maturanata:“Ionako nemaju pametnijeg posla nego učiti, a i matura je prelagana...““ S ovakvim naslovom izgleda više kao članak koji prenosi *mainstream* vijesti i koji se pojavljuje isto tako u medijima glavne struje (*mainstream media*).

mojfaks.com kao internetski medij ima veću mogućnost i slobodu izražavanja od medija glavne struje koji se moraju pridržavati standardnog hrvatskog jezika. Za razliku od medija glavne struje namijenjen generacijama koje su još uvijek u obrazovnom sustavu, ponajviše studentima koji se koriste engleskim jezikom i brojnim anglicizmima u svojem svakodnevnom govoru. Kao generacija koja je odrasla uz medije, posebice društvene medije, studenti i srednjoškolci vjerojatno neće uočiti anglizam u tekstu.

8.6. jutarnji.hr

Jutarnji list je medij glavne struje kroz koji se ljudi svakodnevno informiraju o događajima u državi, ali i svijetu. Osim svog tiskanog izdanja, ima i online izdanje u obliku portala. Na portalu ovoga profila informacije bi trebale biti napisane hrvatskim standardnim jezikom, bez korištenja anglizama.

8.6.1. *POČEO PRAVI IMPEACHMENT Najviši američki diplomat optužio Donalda Trumpa: 'Vršio je pritisak na Ukrajinu da provede istragu koja bi njemu koristila*

Primjer koji imam s portala jutarnji.hr jest da se u zaglavlju i naslovu te nekoliko puta kroz tekst pojavljuje riječ *impeachment*, što bi u prijevodu bilo optuživanje, optužba za veleizdaju, pobijanje obrane,... Naslov teksta glasi: „POČEO PRAVI *IMPEACHMENT* Najviši američki diplomat optužio Donalda Trumpa: 'Vršio je pritisak na Ukrajinu da provede istragu koja bi njemu koristila.'“. Ako bismo to pokušali prevesti kako bi jutarnji.hr uistinu ostao medij glavne struje koji mogu čitati svi, od starije do mlađe populacije, te ga razumjeti u potpunosti, naslov bi izgledao ovako: „POČELO PRAVI OPOZIV Najviši američki diplomat optužio Donalda Trumpa: 'Vršio je pritisak na Ukrajinu da provede istragu koja bi njemu koristila'. Postavlja se pitanje, je li preveden kontekst te rečenice u potpunosti ili smo izgubili u prijevodu?

8.6.2. *Slučajevi zlostavljanja maloljetnica ne smiju biti klikbejt, kao ni poligon za daljnji abuse*

Ovaj članak na portalu Jutarnjeg lista napisala je Jelena Veljača, popularna hrvatska utjecajnica koja je uz glumačku karijeru piše kolumne. Njezin stil pisanja, osim što karakteriziraju krležijanske rečenice, sastoji se od mnogo anglizama u izvornom obliku te još više od anglizama koje pokušava stopiti s hrvatskim jezikom, što možemo vidjeti i u naslovu: “Slučajevi zlostavljanja maloljetnica ne smiju biti *klikbejt*, kao ni poligon za daljnji *abuse*”. U hrvatskome jeziku ne postoji dobar prijevod za *clickbait*, no ipak ga pišemo u obliku *klikbait*, a ne kao što je to napravila autorica teksta. Ako bismo probali prevesti sam naslov teksta, morali bismo zadržati neke anglizme koji, nažalost, ne bi bili u potpunosti poznati starijim generacijama: “Slučajevi zlostavljanja maloljetnica biti *klikbait*, kao ni poligon za daljnje zlostavljanje”

Nadalje, u tekstu gotovo da ne postoji rečenica u kojoj se ne pojavljuje anglizam. “Nisam još pogledala dokumentarni film “The social dilemma”, ali duboko sam uvjeren da ništa na ovom svijetu ne može pokvariti savršenu vezu koju *world wide web* i ja imamo.” *World Wide Web* naziv je svih mrežnih stranica te u slučaju da bi autorica htjela zadržati taj dio teksta, a ne zamijeniti ga s internetom kako bi bio razumljiv starijim generacijama, trebala bi ga napisati kao vlastitu imenicu. Kako je ovo članak Jutarnjeg lista, odnosno medija glavne struje, on treba biti razumljiv svima: “Nisam još pogledala dokumentarni film “The social dilemma”, ali duboko sam uvjeren

da ništa na ovom svijetu ne može pokvariti savršenu vezu koju internet i ja imamo.”

“... kad je vrijeme koje moraš odvojiti za šetnju psa već ozbiljan prekršaj prema *deadlineru*,...” u ovome dijelu rečenica autorica koristi riječ *deadliner*, što zapravo dolazi od engleske riječi *deadline* odnosno krajnji rok: “... kada je vrijeme koje moraš odvojiti za šetnju psa već ozbiljan prekršaj prema krajnjem roku,...”

“..., možda svi koji imamo priliku pisati trebali uvesti obavezan sat o tome kako ni jedan slučaj zlostavljanja ne bi smio koristiti kao poligon za *spinove* o tome da netko nekoga štiti, a pogotovo ne za daljnji *abuse*:...” rečenica mogla bi glasiti: “..., možda svi koji imamo priliku pisati trebali uvesti obavezan sat o tome kako ni jedan slučaj zlostavljanja ne bi smio koristiti kao poligon za okretanje teme o tome da netko nekoga štiti, a pogotovo ne za daljnje zlostavljanje:...”

“Slučajevi *abuziranja* maloljetnica nisu i ne smiju biti *klikbajt* teme.” svaki puta u ovome članku autorica koristi anglizam umjesto hrvatske riječi za *abuse*, jer za to postoji maltretiranje, zlostavljanje, zloupotreba i još mnogo sinonima koje je autorica mogla upotrijebiti. Sljedeća sporna riječ u ovome tekstu jest *klikbajt* koja se razlikuje od forme koja je korištena u naslovu članka *klikbejt*, za koju sam već prethodno navela da nije prihvaćena verzija anglizma u hrvatskome jeziku već *klikbait*. Kada uzmemo sve to u obzir, možemo probati prevesti ovu rečenicu da odgovara mediju u kojemu se nalazi: “Slučajevi zlostavljanja maloljetnica nisu i ne smiju biti *klikbait* teme.”

Dok u samom naslovu postoje dva anglizma od kojega jednog ne možemo tako lako zamijeniti, to ne znači da se kroz cijeli tekst treba provlačiti tolika količina anglizama. Ovaj članak objavljen je u mediju glavne struje i govori o vrlo ozbiljnoj temi. Mišljenja sam da bi se autorica bi članak sam po sebi se trebao pridržavati novinarskih 7C i standardnog hrvatskog jezika, a ne bježati od same norme i standarda jezika. Konačno, zbog važnosti koja se pridodaje političkim vijestima te Jutarnjem listu kao mediju, trebali bi se u svakom slučaju izbjegavati anglizmi.

Mediji kojima se služe sve generacije i različite skupine čitatelja moraju biti razumljive svim generacija. U masovnim medijima glavne struje moraju se poštivati novinarska načela te se tu gubi na slobodi slobodnog mišljenja i izražavanja jer prvenstveno mediji glavne struje moraju prenijeti informacije u obliku koji je svima razumljiv i nije politički podoban.

9. Zaključak

Svi mediji su podložni uporabi anglizama, jer mediji, posebice masovni mediji ciljaju na što veću publiku, a kako bi to uspjeli moraju koristiti jezik koji je aktualan i u trendu.

Medijski članci u kojima se čini prihvatljivije koristiti anglicizme jesu oni koji su vezani uz *lifestyle* te uz život u *Hollywoodu*, dok u vijestima koje donose informacije koje se odnose na svijet i državu treba izbjegavati kako bi takve vijesti mogle svima biti jasne i dostupne. Kada se koriste riječi koje su nekima manje poznate krše se pravila novinarstva gdje sve mora biti razumljivo i jasno publici.

Primjer ovoga je *Impeachment* Donalda Trampa i mediji koji su prenosili vijesti s engleskom riječi u naslovu, jer starije generacije koje ne znaju engleski neće razumjeti ovu vijest, a vijesti trebaju biti namijenjene za sve.

S druge strane, u stručnim člancima vezanim za *developere* i programiranje, očekivano je da će biti veća količina anglicizama jer kao što je prethodno navedeno tehnologija i informatika se još uvijek razvija, no hrvatski jezik kao sustav se ne razvija jednako brzo kao tehnologija i engleski jezik.

Uzmemo li dodatno u obzir da mlađe generacije sve više i više komuniciraju na engleskom, nije ni čudo što se mladi obrazovani ljudi ne žure pronaći hrvatske riječi za nove riječi vezane uz tehnologiju. Starije generacije koje su odrasle u doba kada se umjesto engleskog u školama učio njemački pa i ruski, nažalost imaju slabije razumijevanje engleskog jezika.

10. Literatura

1. <https://studentski.hr/zabava/zanimljivosti/engleski-nas-svagdasnji-anglizmi-u-hrvatskom-jeziku>
2. <https://www.interpreta.hr/hirek-attekintes/anglizmi-u-hrvatskoj>
3. http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=fV5lWg%3D%3D
4. <https://miss7.24sata.hr/miss7-blog/izmisljene-informacije-o-zivotu-ovi-horoskopski-znakovi-imaju-najgore-izolacijske-siske-i-najvecu-zalihu-kvasca-30451>
5. <http://www.mojfaks.com/postani-student/studenti-porucili-maturantima-da-nema-potrebe-za-ukidanjem-mature-fakultet-je-nekad-imao-vrijednost-sada-nazalost-nema-nitko-ni-ne-cita-lektire-sve-se-skida-s-interneta-bas-zalosno>
6. <https://inchoo.hr/php-vodic/>
7. <https://gloriaglam.hr/hedonizam/boomeri-chillaju-rekla-sam-roditeljima-da-ne-dolazi-u-obzir-da-izlaze-iz-kuce-ne-zele-me-slusati-488>
8. <https://gloriaglam.hr/gg-talk/kraj-kardashiana-sto-smo-naucili-od-najpoznatije-reality-obitelji-1808>
9. <https://www.jutarnji.hr/vijesti/svijet/poceo-pravi-impeachment-najvisi-americki-diplomat-optuzio-donalda-trumpa-vrsio-je-pritisak-na-ukrajinu-da-provedu-istragu-koja-bi-njemu-koristila-9607933>
10. <https://repositorij.ufzg.unizg.hr/islandora/object/ufzg:164/preview>
11. <https://repositorij.unipu.hr/islandora/object/unipu%3A2453/datastream/PDF/view>
12. Andrassy Andrea: Dnevnik gradske cure, 2015.
13. Malović Stjepan: Novine; II. obnovljeno izdanje, Zagreb 2003.
14. Malović Stjepan: Osnove novinarstva; I. izdanje, Zagreb 2005.
15. Nikolić-Hoyt, A.: Hrvatski u dodiru s engleskim jezikom. U: Sočanac, L., Žagar-Szentesi. O., Dragičević, D., Dabo-Denegri, Lj., Menac, A., Nikolić-Hoyt, A. Hrvatski jezik u dodiru s europskim jezicima: prilagodba posuđenica. Nakladni zavod Globus: Zagreb. 2005.
16. Sapunar Marko: Osnove znanosti o novinarstvu, Zagreb 2004.
17. Međeral Krešimir: Hrvatski jezik: Jezične bakterije – pomagači ili štetočine u jezičnome organizmu? 2016.
18. <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/slucajevi-zlostavljanja-maloljetnica-ne-smiju-biti-klikbejt-kao-ni-poligon-za-daljnji-abuse-15020151>

19. <https://www.thoughtco.com/what-is-americanism-words-1688984#:~:text=Updated%20July%2003%2C%202019,is%20used%20primarily%20by%20Americans>